

Nachtefteling

Ik vind erbarmen

tussen de dikke, rijpe lampionnen van de bramen
in de aflat van late septemberlucht.
Hun loten en doorns zijn mij genadig
omdat ik ze van zwarte kunst redden kom.

Te gast in hun herberg van Blauwe Lampen
terwijl de zon inslaapt op de horizon
til ik ze naar mijn mond, de rijpste bes
zwerft als een onberaden stekelbaarsje
over de noppenzee van mijn tong

en blaast zich op, zacht, knappend,
een heksenmeester die zijn laatste, vermeteale spreuk
als klaagzang over de stervende aarde laat galmen,
een benevelde jeremiade tussen mos en beuk.

Kon ik maar rijpen in dit ijzig licht
met honderd harige spinnenarmen, blauwsels, jicht
terwijl het oktoberweb nabij kruipt
en Zwarte Jezus de zware poorten
van de Herberg van Blauwe Lampen sluit

wanneer ik, getergde waard,
de laatste broodnodige kaars uitknip.

Kalkar en Goch

Martinus stierf voor ik geboren werd,
pijpfitter bij Philips. Vijf kinderen, de oudste mijn vader.

Toen de moffen kwamen
zat hij in een bunker bij Gennep, bewaker van de Maas,
de streep, dag in dag uit - de streep. Voor hem het water
en achter de spaak van de horizon Kalkar en Goch

8

waaruit een herrenmoloch, hondsdolle troep
voorzegd was op te rukken naar het gordijn van roehe
dat eindelijk kabbelde in zijn vizier.

Het kruis, het water. Water, kruis.

Toen de moffen van achter de bunker kwamen
doopte hij nog steeds zijn oog
in het vont van de hoop.

Richtung Oeffelt
ratelde Gruppe Walther op gejatte fietsen
en in de verte ontplofte het enige tramlijntje
tussen asperge-stellingen en de loswal,
en mijn opa luisterde
als een zieke das naar het zacht huilen
van de krijtende pantser trein in de verte,
de mijnen te fanatiek ingegraven
om hem nog te doen ontsporen.

9

De volgende nacht sloop hij
door de fictieve tanksporen
tussen aspergebedden, de witte kopjes
landingsstroken voor motten of sterren,
tijgerend richting het heimlicht
van een verduisterde boerderij.

Als een pas uitgebroken slak
trekt hij een spoor over de akker
voor de helmtorren die allang
de brug aan het planken waren.

Drie dagen wachtte hij,
eentonige psalmen op de harp van een riek tokkend,
op het arriveren van de boer, die hem gepeest was.

10

Martinus verrees
uit de ontzielde hoeve in het enige
kraakzilveren trouwpak
dat de boer wist op te scharrelen,

fietste naar Helmond, door de Eeuwsels,
naar zijn vrouw aan de Aa in de Van Meelstraat,
over het ezelsbruggetje van mijn kindertijd,
later stervend aan het lampengif
waarmee het bevrijde land zich laafde,
tijdens de oorverdovende geboortegolf
waarmee ik ter wereld kwam.

De Zwarte Olifant

Midden in de nacht mijn newtoniaanse vader,
ksssttend op Miekas kamer om de olifant te verjagen
die haar 's nachts uit haar dromen plaagde.

Het waren de zeventiger jaren.
Niemand stelde vragen over het leger geldskeletten
dat over het neongraf van de rock-'n-roll
naar de toekomst marcheerde.

Mijn vader, angstig
naar veiligheidsspeldenpunks loerend
vanuit zijn eeuwige Ford

toen hij me op kwam halen, vijftien, het dorre gezicht,
de zwijgende ritten, de verwelkte komaf

kilometers en kilometers countrymuziek,
rokend in de auto met de ramen dicht, de volgerookte klassen,
Bobby Bare zong over blond liften
en niemand vroeg wat, niks over die olifant,
we waren onderweg, vielen uiteen, liftende wereld,

op het porselein van mijn Chinese groot tante
moet haar eerste kleurentelevisie gestorven zijn
terwijl ik liedjes hilde, in de eeuwssels, voor een volgerookte sint
in wiens skelettenbaard de vergeelde watten
van kindervragen napalmen.